

typen hjemmekontor som de fleste nylig har stiftet bekjentskap med, nemlig den typen som ikke er avtalt mellom arbeidsgiver og ansatt, men er pålagt av myndighetene, er nok rettslig tvilsomt og det har vært gjenstand for betydelig debatt. Forskriften ble i alle fall ikke utformet med dagens situasjon i tankene. Forskriften er under revisjon, og det er mulig at anvendelsesområdet eller plikter endres.

Arbeidsgiver har et ansvar

Uavhengig av regelsett har arbeidsgiver et ansvar for at de ansatte har et forsvarlig arbeidsmiljø, både fysisk og psykisk. Dette er en lovpålagt offentligrettslig plikt. Det samme gjelder plikten til å drive et systematisk HMS-arbeid (såkalt internkontroll), som også gjelder for arbeidet på hjemmekontor. Det påhviler med andre ord arbeidsgiveren din omfattende krav, både når det gjelder kartlegging av risikofaktorer, planlegging for å komme disse til livs, plikt til å ha rutiner for å avdekke og forebygge brudd på lovens regler, forebygging og oppfølging av sykefravær, kontroll med arbeidsmiljøet og arbeidstakernes helse når risikoforholdene i virksomheten tilsier det, mv. Det betyr at arbeidsgiveren din har vesentlige plikter også i dagens situasjon, blant annet til å gjøre seg kjent med hvordan du faktisk har

det og hvilke suppleringer som må gjøres for at «hjemmemiljøet» under de rådende omstendighetene også skal være et forsvarlig arbeidsmiljø. Det kan være at din arbeidsgiver ikke har oppfylt alle sine generelle plikter og dermed heller ikke har klart å fange opp din situasjon eller oppfyller kravet til forsvarlig arbeidsmiljø, men en konkret helhetsvurdering av dette vil fordre mer kjennskap til din saks konkrete omstendigheter. Ikke minst gjelder dette din egen aktivitet og om du har gjort arbeidsgiver kjent med de utfordringene du opplever, noe som er et vesentlig forhold.

Et kontraktsrettslig forhold

Hvorvidt du ikke lenger er så effektiv eller produktiv som arbeidsgiver har grunn til å forvente, er et kontraktsrettslig forhold mellom dere. Det forhold at arbeidsgiver ikke har overholdt sine offentligrettslige plikter til å sørge for et forsvarlig arbeidsmiljø, kan naturligvis etter omstendighetene få betydning for deres anledning til å påberope seg at effektiviteten eller produktiviteten din ikke er god nok, og med andre ord få betydning for vurderingen av din egen arbeidsprestasjon. Det samme gjelder hvis de ikke har stilt andre tilstrekkelige hjelpemidler til disposisjon som kunne avhjelpe eventuelle konkrete «effektivitets-

utfordringer» knyttet til det faktum at du nå sitter hjemme.

Du har en medvirkningsplikt

Om du enn så lenge ikke har vært tydelig på hvilke utfordringer du har med å jobbe hjemmefra, både psykisk og produktivt, vil det i alle fall være naturlig og nødvendig å ta det opp når arbeidsgiver bringer effektiviteten din på banen. Du kan i begge tilfeller sies å ha en medvirkningsplikt. Om du også kan ha krav på å sitte på kontoret slik kollegaen din gjør, avhenger av om dette er nødvendig for eksempel ut fra et jobbmessig eller helsemessig perspektiv. Dette må vurderes konkret. Helsemessig må det vurderes ut fra lovens krav til arbeidsmiljøet – det kan jo være at din arbeidsgiver stiller spørsmål ved den sosiale helsemessige «gevinsten» i ditt tilfelle hvis kontoret uansett er tomt ellers. Den jobbmessige siden er det uansett opp til din arbeidsgiver å vurdere, både med tanke på om arbeidsgiver (overfor offentlige myndigheter) vil mene at arbeidsoppgavene dine berettiger at du er til stede (fordi noe annet ikke er «praktisk mulig»), og om arbeidsgiver (overfor deg) mener at hensynet til produktivitet likevel ikke berettiger din tilstedeværelse.

Lykke til!

Ofte stilte spørsmål

I denne spalten gjengis utvalgte spørsmål som er kommet til Revisorforeningens henvendelsessystem. Revisorforeningen har etter beste evne avgitt svar basert på de konkrete saksforholdene, men påtar seg ikke rettslig ansvar for riktigheten, fullstendigheten eller anvendeligheten av de svar som er gjengitt.

Regnskapsføring av aksjer til virkelig verdi

Kategori: selskapsrapportering, regnskap

Spørsmål: Omfattes aksjer som er notert på Euronext Growth (tidligere Merkur Market) og NOTC av «omsettes på børs, autorisert markedsplass eller tilsvarende regulert marked i utlandet», jf. regnskapsloven § 5–8?

Svar: Nei.

Et av vilkårene som må være til stede for å kunne regnskapsføre finansielle instrumenter og varederivatere til virkelig verdi etter regnskapsloven § 5–8 er at de finansielle instrumentene og varederivatene omsettes på børs, autorisert markedsplass eller tilsvarende regulert marked i utlandet. Ut fra regnskapsloven § 5–8 og børs- og verdipapirlovgivning er «autorisert markedsplass» en undergruppe av «regulert marked»:

- Euronext Growth er en multilateral handelsfasilitet, jf. verdipapirhandelloven 2–7. Dette er ikke et regulert marked, og oppfyller dermed ikke vilkåret.
- NOTC-listen er en liste med daglige priser for unoterte aksjer, og oppfyller heller ikke vilkåret.
- Aksjene skal regnskapsføres etter laveste verdis prinsipp, jf. regnskapsloven § 5–2.

Euronext Expand (tidligere Oslo Axxess) er derimot en regulert markeds plass som oppfyller vilkåret. Aksjer notert på Euronext Expand skal regnskapsføres til virkelig verdi dersom de øvrige tre vilkårene i regnskapsloven § 5–8 er oppfylt:

- er klassifisert som omløpsmiddel
- inngår i en handelsportefølje med henblikk på videresalg
- har god eierspredning og likviditet

Små foretak har unntak fra regnskapsføring til virkelig verdi etter § 5–8, og kan velge å regnskapsføre aksjene til laveste verdis prinsipp også i slike tilfeller.

Markedsverdi prinsippet for aksjefond

Kategori: selskapsrapportering, regnskap

Spørsmål: Kan andeler i aksjefond regnskapsføres til markedsverdi (regnskapsloven § 5–8) selv om andelene ikke selv oppfyller vilkåret i nr. 3 om å være børsnotert eller omsatt på et regulert marked?

Svar: Verken forarbeidene til regnskapsloven § 5–8 (1) nr. 3 eller regnskapsstandarden på området, NRS 18 *Finansielle eiendeler og forpliktelser*, avklarer dette spørsmålet.

Siden eierne av andelene i fondene har rettigheter til å innløse andeler

løpende, kan det være gode grunner til å likebehandle aksjefondsandeler med direkte investeringer i de underliggende instrumentene. En forutsetning er at den underliggende aktiviteten i fondet tilfredsstiller kriteriene i § 5–8:

- investerer i finansielle instrumenter og varederivater som omsettes på børs/regulert marked og har god eierspredning og likviditet
- forvalter investeringene som en handelsportefølje

På bakgrunn av dette kan det antas at investeringer i aksjefond som investerer i børsnoterte aksjer oppfyller kriteriene for markedsverdivurdering.

Avgiftsadvokaten svarer

Ivan Skjæveland er advokat og partner i Deloitte Advokatfirma og er spesialist på avgiftsrett. Han har prosedert en rekke skatte- og avgiftssaker for domstolene, og har møterett for Høyesterett. Han er også en ofte benyttet foreleser innenfor sitt spesialområde, og vil i denne spalten svare på spørsmål knyttet til avgift.

Ev. spørsmål kan sendes: iskjaeveland@deloitte.no

Fisjon av eiendom – justeringsavtale og mva-registrering

Spørsmål: Vi er i ferd med å fisjonere ut deler av en eiendom. Kreditorfristen går ut 22.4, og gjennomføringsmelding vil bli sendt til Brønnøysund 23.4. Overtakende selskap overtar også eksisterende leieavtale med avgiftspliktig leietaker. Hvilke frister gjelder egentlig her i forhold til inngåelse av justeringsavtale, og i forhold til mva-registrering av det nystiftede selskapet som overtar deler av eiendommen?

Svar: Hvis fisjonen meldes gjennomført straks etter at kreditorfristen løper ut, er det sannsynlig at Brønnøysund rekker å registrere fisjonen som gjennomført før utløpet av april. Det er dette tidspunktet som er transaksjonstidspunktet. I så fall vil transaksjonen være gjennomført i 2. termin. Det medfører at både justeringsavtalen og mva-registreringen av overtakende selskap må være på plass innen oppgavefristen for 2. termin, dvs. 10. juni,

for at justeringsavtalen skal få virkning for overdragende selskap.

Lett å trække feil

Når det gjelder det overtakende selskap, må dere også passe på at registreringen skjer med virkning for samme termin som overdragelsen fant sted. Lovens hovedregel for å oppnå registrering er at omsetningsgrensen på kr 50 000 må være oppfylt, før registreringsrett oppstår. Dette kan sette dere i en umulig posisjon. Dere har i tillegg opplyst at den årlige husleien er på kr 1 500 000. Det betyr at overtakende selskap må ha 13 dager med utleie i 2. termin for å oppfylle omsetningskravet i 2. termin. Overtakende selskap vil overta omsetningen fra transaksjonsdatoen, og det vil således ikke være mulig å oppfylle lovens hovedregel knyttet til omsetning i 2. termin. Hvis overdragelsen skjer i 2. termin, er det ikke tilstrekkelig at registreringen skjer med virkning fra 3. termin, selv om registreringen blir gjennomført innen 10. juni. Dette

følger av en fersk uttalelse fra Skatteministeriet.

Unntaksregel

Vi har heldigvis en unntaksregel som sannsynligvis kommer dere til unnsetning her. For virksomhetsoverdragelser gjelder det ingen omsetningsgrense for det overtakende selskapet. Hvis dette unntaket kommer til anvendelse, vil overtakende selskap ha rett på registrering med virkning fra 2. termin. Siden det her bare er deler av en eiendom og en overførbar leieavtale, kan det oppstå diskusjoner om denne unntaksbestemmelsen kommer til anvendelse. For å unngå risiko og diskusjoner omkring dette, bør dere forskyve tidspunktet for gjennomføring av fisjonen til mai. Da vil det være tilstrekkelig med mva-registrering for overtakende selskap fra og med 3. termin. Dette vil også gi dere mer tid i forhold til når justeringsavtalen og registreringen må være på plass. Fristen forskyves da fra 10. juni til 31. august.